

Rädda Barnen

RÄDDA BARNENS BARNRÄTTSSAGENDA TAR FORM!

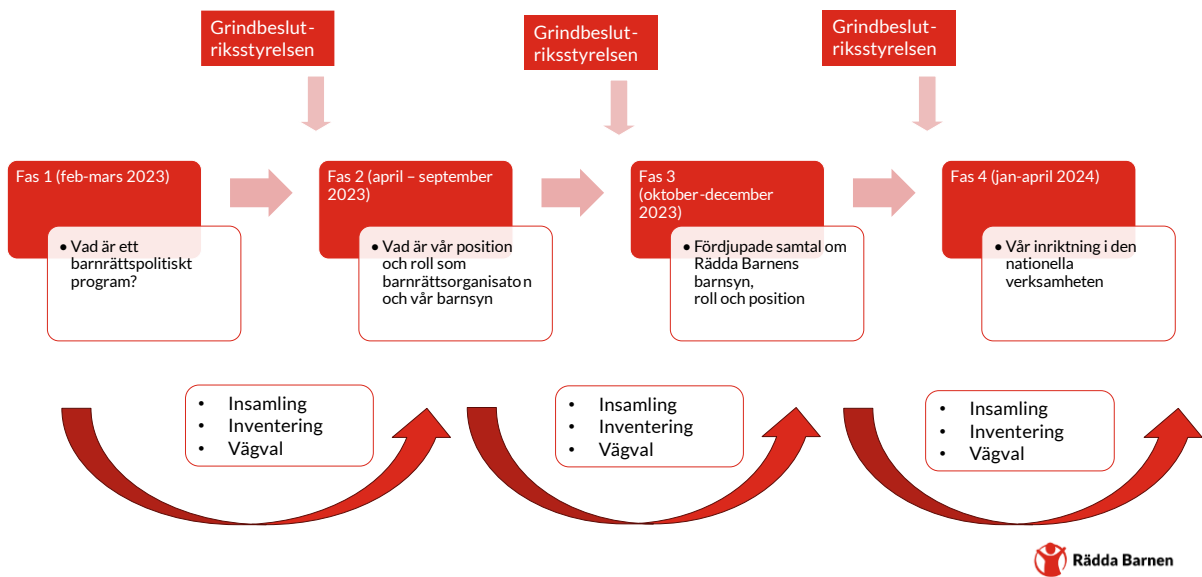
Bilaga 3, Rädda Barnens Barnrättsagenda
Riksmötet 2024

EN INKLUDERANDE PROCESS I FYRA FASER

Den här bilagan avser att i korthet och i stora drag beskriva det gedigna arbete som gjorts i processen med att gemensamt forma Rädda Barnens Barnrättsagenda (BRA). Arbetet startades upp i januari 2023 och pågick till mars 2024 och delades in i fyra faser. Under fas ett till tre gick arbetet under namnet Barnrättspolitiskt program (BPP), se mer om namnändringen under rubriken *Fas 4*.

Processarbetet har följt samma upplägg under hela perioden, enligt bilden nedan, även om vi många gånger fått tänka om och tänka igen, förändrat innehåll utifrån lärdomar som gjorts och genom det skapat gemensamma förhållningssätt till resultat och vad det är vi ska uppnå.

Inkluderande process 2023-2024

Varje fas har genomförts av:

- **insamling** av data, kunskap, idéer och kollektiv intelligens
- **inventering** av rapporter, relevanta artiklar, andra organisationers- och interna styrdokument.
- **vägval** där bland annat temperaturmätare har skickats till medlemmar och medarbetare. Det har sedan varit riksstyrelsen som tagit ett så kallat grindbeslut och öppnat nästa fas.

Temperaturmätaren "Har du fem minuter till Rädda Barnens Barnrättspolitiska program?" har varit ett återkommande inslag i processens olika beslutsfaser och inför grindbeslut i riksstyrelsen. När data har sammanställts i varje fas har den visat vissa trender och dessa har sedan prövats i en temperaturmätare, således var det en ytterligare möjlighet för flera att reflektera över viktiga ställningstaganden i processen.

Hela processen har varit inkluderande där såväl medlemmar som medarbetare har fått möjlighet att påverka arbetet på olika sätt.

- Sex workshops under våren 2023 med 130 deltagande
- Totalt fyra temperaturmätare "har du fem minuter över", en i varje fas med 470 svarande
- Verksamhetskonferensen, workshop och svar via Menti med 150 personer
- Avstämning med regionråd och distriktsordförande jan-feb 2024 med 65 personer

FAS 1

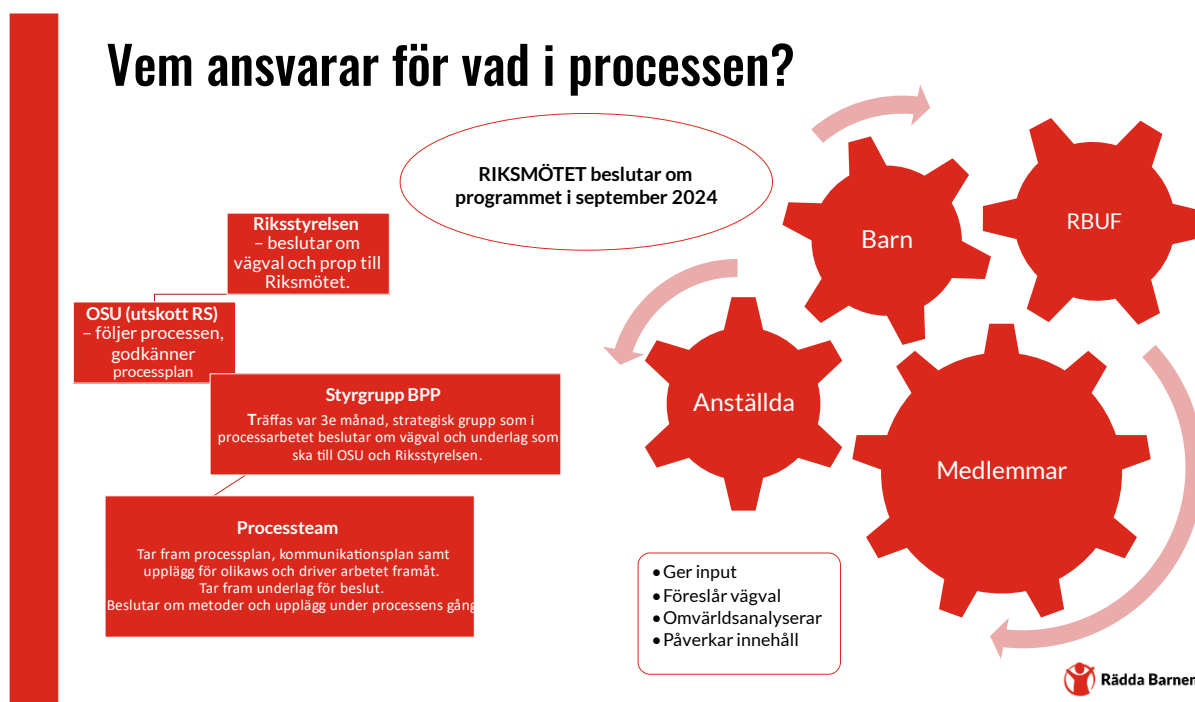
Vad är ett Barnrättspolitiskt program?

Fas ett var perioden januari till mars 2023 och fokus har varit att svara på frågan vad är ett Barnrättspolitiskt program är, vilken funktion det ska ha och målbilden med arbetet.

Det har skett genom att:

- En processplan och metoder för arbetet togs fram.
- Den första temperaturmätaren genomfördes där medlemmar och medlemsrörelse ombads svara.
- Ramar för beslut och mandat sattes, enligt bilden nedan.

Vem ansvarar för vad i processen?

Resultat

- Riksstyrelsen beslutade på sitt sammanträde den 23 mars 2023 om det Barnrättspolitiska programmets syfte, funktion och målbild. I syftesbeskrivningen för programmet stod bland annat att för att *"kunna vara en stark och tydlig barnrättsorganisation behöver vi vara grundade i en barnsyn och våra värderingar, vara medvetna om vilken roll vi har och ska ta"*. Programmets funktion skulle tydligt beskriva Rädda Barnens barnsyn, roll, position, våra övergripande politiska ställningstaganden och vara styrande för hela organisationen. Målbilden med programmet var att det ska vara grund i hela Rädda Barnen-rörelsen, att vi vet hur vi ska positionera oss och påverka samhället för att nå större effekt för barn, där barns röster driver oss framåt.

FAS 2

Vad är vår roll och vår position som barnrättsorganisation och vår barnsyn

Fas två var perioden april till september 2023 och fokus har varit att svara på frågan *Vad är vår position och roll som barnrättsorganisation och vår barnsyn?*

Det har skett genom att:

- Sex workshops genomfördes med medlemsrörelse och medarbetare. Syftet var att starta upp samtalet, lyssna brett och ha en öppen dialog om barnsyn, roll och position.
- En gedigen inventering av Rädda Barnens styrdokument och andra barnrättspolitiska program genomfördes.
- Ett fortsatt högt engagemang för BPP visades när temperaturmätningen genomfördes i september.

Resultat

- Utifrån den breda insamling som skett såg vi att Rädda Barnens barnsyn ska vara något bestående över tid. Vi såg också att rollen ska vara stabil men kan förändras över tid. Utifrån vår barnsyn följer vilken roll vi som världens största självständiga barnrättsorganisation fokuserad på hållbara insatser ska arbeta utifrån.
- I enlighet med den process som tillämpats för arbetet med BPP ingår att vara beredda att ändra planering eller metod när ny kunskap tillkommer. En sådan lärdom av arbetet i fas två var att vi såg ett behov av att fortsätta och fördjupa samtalet om såväl barnsyn och roll, som position i fas tre. Detta för att inte hasta vidare och missa viktiga gemensamma utgångspunkter i barnsyn och roll, och därmed hela grunden till varför vi gör det vi gör.
- Vid riksstyrelsens sammanträde den 5 oktober diskuterades förslaget till barnsyn och roll. Riksstyrelsen fastställde en andemening i barnsyn och ett inriktningsbeslut för vår roll och position, samt öppnade därmed arbetet i fas tre. De förslag som styrgruppen lämnade till riksstyrelsen byggde på den insamling och inventering som skett under fas två.

FAS 3

Fördjupade samtal om barnsyn och roll

Fas tre var perioden oktober till december 2023 och fokus var att fortsätta samt fördjupa samtalen om barnsyn och roll.

Det har skett genom att:

- såväl kansli som medlemmar fick ett underlag med frågor att diskutera under en period i oktober till november. Genom att svara på en temperaturmätare i anslutning till diskussionerna gavs värdefull input till det fortsatta arbetet.
- under verksamhetskonferensen genomfördes en workshop med alla deltagare där barnsyn och roll diskuterades och där Menti användes för att samla in tankar och åsikter.
- på kansliet har det funnits en arbetsgrupp med olika tjänstepersoner som under ett antal möten har diskuterat och behandlat barnsyn och roll.
- styrgruppen för Barnrättspolitiska programmet/Barnrättsagenda har haft fördjupande samtal om barnsyn och roll för att förbereda inför styrelsemöte.

Resultat

- Utifrån insamlat material formulerade styrgruppen ett förslag till barnsyn och roll. En viktig del i de nya förslagen är att koppla BPP till vår värdegrund och vårt uppdrag och hur BPP ska sträva mot den fastställda visionen. Därmed förankras barnsyn och roll i tidigare beslut som Riksmötet fattat. I förslaget betonades tydligare rätten till delaktighet för barn, Barnkonventionen lyfts fram tydligare och vi pekar på FN:s Barnrättskommitté som vägledande kring vilka barn som står längst ifrån att få sina rättigheter förverkligade. Triangeln med våra tre arbetssätt (direktstöd, kunskap, påverkan) lyfts fram.
- Vid riksstyrelsens sammanträde den 14 december fastställdes barnsyn och roll. Riksstyrelsen beslutade också att begreppet position, som tidigare använts för att beskriva den avslutade delen i BPP, skulle frångås, till förmån för Barnrättspolitisk inriktning. Syftet med denna del i BPP är att styra utformningen och prioriteringarna för verksamhet i Sverige och att den ska utgå från de fyra globala målen. Avsikten är också att den ska kunna kopplas mot den effekt vi eftersträvar. Därmed beslutade riksstyrelsen också att öppna fas 4.

FAS 4

Vår inriktning i den nationella verksamheten 2025-2028

Fas fyra var perioden januari till april 2024 och fokus har varit att sätta inriktningen för den nationella verksamheten 2025-2028.

Det har skett genom att:

- En mycket grundlig inventering av hur Rädda Barnen de senaste åren har lyssnat till barn och tagit del av deras uppfattningar genomfördes. Sammanställningen av dessa rapporter, processer och direktstödande insatser som har lyssnat och uppmärksammat barns röster utgör grund för framtagna förslag. RBUF har även medverkat i det arbetet för att ytterligare bidra med att förstärka barns röster inom processen. En särskild bilaga till propositionen finns kring barns delaktighet.
- Flera djupintervjuer genomfördes med sakkunniga medarbetare och regionchefer. Intervjuerna har analyserats och ligger till grund till förslaget till samtidsanalys och därtill hur tillämpning av vart och ett av de fyra målen kan inrikta och styra verksamhet i Sverige.
- Den nationella ledningsgruppen för verksamhet i Sverige har vid flera tillfällen diskuterat samhällsanalys, mål och inriktningar för verksamheten och på sätt bidragit till arbetet. Utgångspunkten har varit att de globala målen ska kunna tillämpas på nationell verksamhet.
- Medarbetare såväl som medlemsrörelse fick möjlighet att ge input via temperaturmätare.
- Möten med distriktsordförandegruppen och de fyra regionråden genomfördes i syfte att få inspel till inriktningen av nationell verksamhet.

Resultat

- BPP föreslogs heta Barnrättsagenda BRA. Främsta skälet är att dokumentet ska styra all verksamhet inom Rädda Barnen, inte endast påverkansarbete. Samt att BRA också innehåller

barnsyn och roll vilket kan betecknas som vår grundsyn och våra motiv.

- Utformningen av BRA komprimerades för att vara enkel, sammanfattad och slagkraftig och därmed även externt kommunicerbar. Dock är dokumentet skrivet för internt bruk och för beslut av riksmötet – i extern kommunikation kommer bearbetningar att vara nödvändiga.
- BRA: s giltighetstid övervägdes, främst i relation till att de globala målen är fyra-åriga men att den strategiska planen är tre-årig. Fyra år bedömdes ändå lämpligast, främst i relation till att Riksmöten hålls vartannat år och att det är förenligt med global planering inom SCA/SCI och med verksamhetsplanering i Sverige.
- Till riksstyrelsens möte den 21 mars 2024, lämnades ett slutligt förslag till barnsyn, roll och inriktning för arbetet i Sverige.
- Ett förslag till proposition som riksstyrelsen lämnar till Riksmötet föreslogs också. Där utarbetades ett antal uppdrag som Riksmötet föreslås ge till riksstyrelsen om att implementera Barnrättsagendan (BRA) i hela organisationen, och att stödja distrikt och lokalföreningar att verksamhetsplanera utifrån nationell inriktning vid verksamhetsplaneringen varje år 2025-2028.
- Därtill föreslogs riksstyrelsen få i uppdrag att återkomma till Riksmötet 2028 med uppföljning av Barnrättsagendan avseende effekt för barn och barns delaktighet i Rädda Barnens arbete, samt att återkomma med förslag om huruvida barnsynen bör skrivas in i Rädda Barnens stadgar,

